

WHAT HE SUFFERED FOR ME

Rev. G. A. Griswood

PART II

He suffered the injustice of the Roman law.

He suffered the vehement accusation and the blaspheming.

He suffered the blindfolding and the striking.

He suffered the purple robe, the crown of thorns, and the false homage.

He suffered the envy of the Pharisees, the release of Barrabas, and the chastisement of Pilate.

He suffered under the weight of His cross, and the torture of crucifixion.

He suffered the railing of the malefactors, with the deriding of the religionists.

He suffered the full sentence of Divine law, and the curse of hanging on a tree.

He suffered the nudity and the gambling for His raiment.

He suffered the intensified hatred of the devil.

He suffered the unmitigated wrath of a sin-hating and thrice-Holy God.

He suffered the vinegar and the gall.

He suffered the pangs of desolation, the sorrow of isolation and the anguish of separation.

He suffered the withdrawal of the Father's face.

He suffered the torment of a forsaken soul.

He suffered the burnings of eternal wrath.

He suffered the results of a violent death, the severance from His mother and His disciples.

He suffered the thrusting of the Roman spear.

He suffered the excruciating thirst.

Messiah's holy soul shrank with abhorrence under the ignominious death at the hands of the sinful men He came to save. All the waves and billows of Divine indignation rolled over His Holy head as He bore the curse of my sins upon that cruel tree. "Deep calleth unto deep at the noise of thy waterspouts: all thy waves and thy billows are gone over me." Psa. 42:7. "Is it nothing to you, all ye that pass by? behold, and see of there be any sorrow like unto my sorrow," Lam. 1:12.

In those awful three hours of darkness on the cross, Messiah suffered the equivalent of that eternal darkness to which all

unbelievers must go. "The blackness of darkness forever." Jude 13. He suffered all this for my sins. He died a sacrificial, vicarious and substitutionary death to cleanse me from every sin. "Surely He hath borne our (my) griefs, and carried our (my) sorrows." Isa. 53:4.

Can you reject such suffering and such matchless love? Can you reject your Sin-bearer, God's sacrifice for sin -- Messiah the Kinsman -- Redeemer? He died an atoning death, thereby making atonement for my sins.

"For the life of the flesh is in the blood, and I have given it to you upon the altar to make atonement for your souls; for it is the blood that maketh atonement by reason of the life." Lev. 17:11. Hebrew translation.

Messiah "poured out His soul unto death". He was "numbered with the transgressors and made intercession for the transgressors." Isa. 53:12. The life of the flesh is in the blood and Messiah poured out His blood (life) in death. "When thou shalt make his soul an offering for sin." Isa 53:10. I know He died for Israel! I know He died for the Gentiles! But the part that melts my soul in unworthy contrition is the fact He died for me, and that it was my sin, my iniquity and my transgression that sent Him to the cross, that He was suffering under the penalty of the law that I had broken but which He Himself had kept. It is when I realize that it wasn't the Roman spikes that held Him there, but that it was His matchless, superlative love that constrained Him to stay there and die in my room and stead, then I am forced to cry out with Newton, and say,

I saw one hanging on a tree,
In agony and blood;
He fixed His languid eyes on me,
As near His cross I stood.

Sure, never, till my latest breath,
Can I forget that look:
It seemed to charge me with His death,
Tho' not a word He spoke.

A second look He gave, which said,
'I freely all forgive:
This blood is for thy ransom paid,
I die that thou may'st live.'

I have accepted all that Messiah has done for me, and in His grace I rest, having sweet peace and eternal life, delivered from the wrath to come, safe forevermore. And when I am discouraged and down-cast, and suffer reproach, I think of His sufferings and His promise to me, "If we suffer, (with Him) we shall also reign with Him." 2 Tim. 2:12. What the world needs in these days of depression, of unrest and uncertainty, of war and political upheaval, and of religious confusion is not a new Messiah, or the False Messiah, but the Messiah of God -- King of Kings and Lord of Lords.

So then, let us listen to the voice of the Eternal speaking through His holy prophet Isaiah, as he calls us back to God.

Come now, let us reason together, saith the Lord; though your sins be as scarlet, they shall be as white as snow; though they be red like crimson, they shall be as wool. Isa. 1:18 Hebrew translation.

Happy is he whose transgression is forgiven, whose sin is pardoned. Happy is the man unto whom the Lord counteth not iniquity, and in whose spirit there is no guile. Psa. 32:1-2 Hebrew translation.

For Messiah also hath once suffered for sins, the just for the unjust, that He might bring us to God, being put to death in the flesh, but quickened by the Spirit. I Peter 3:18.

What think ye of the Messiah and His sufferings for you? Is He not worthy of your immediate acceptance?

A DRINK FROM THE FOUNTAIN

"Whosoever drinketh of the water that I shall give him shall never thirst; but the water that I shall give him shall be in him a well of water springing up into everlasting life." John 4:14.

And one of the company said unto him, Master, speak to my brother, that he divide the inheritance with me. And he said unto him, Man, who made me a judge or a divider over you? And he said unto them, Take heed, and beware of covetousness: for a man's life consisteth not in the abundance of the things which he possesseth. And he spake a parable unto them, saying, The ground of a certain rich man brought forth plentifully: And he thought within himself, saying, What shall I do, because I have no room where to bestow my fruits?

And he said, This will I do: I will pull down my barns, and build greater; and there will I bestow all my fruits and my goods. And I will say to my soul, Soul, thou hast much goods laid up for many years; take thine ease, eat, drink, and be merry. But God said unto him, Thou fool, this night thy soul shall be required of thee: then whose shall those things be, which thou hast provided? So is he that layeth up treasure for himself, and is not rich toward God. Luke 12:13-22.

Lay not up for yourselves treasures upon earth where moth and rust doth corrupt, and where thieves break through and steal: But lay up for yourselves treasures in heaven, where neither moth nor rust doth corrupt, and where thieves do not break through nor steal: For where your treasure is, there will your heart be also. Matt. 6:19-21.

CAIN'S RELIGION OR ABEL'S?

By Dr. Charles L. Feinberg

There is a very familiar incident, briefly and simply told, in the fourth chapter of Genesis. This is the story:

"And Abel was a keeper of sheep, but Cain was a tiller of the ground. And in process of time it came to pass, that Cain brought of the fruit of the ground an offering unto Jehovah. And Abel, he also brought of the firstlings of his flock and of the fat thereof. And Jehovah had respect unto Abel and to his offering: but unto Cain and to his offering he had not respect. And Cain was very wroth, and his countenance fell. And Jehovah said unto Cain, Why are thou wroth? and why is thy countenance fallen? If thou doest well, shall it not be lifted up? and if thou doest not well, sin coucheth at the door; and unto thee shall be its desire; but do thou rule over it. And Cain told Abel his brother. And it came to pass, when they were in the field, that Cain rose up against Abel his brother, and slew him."

This is a simple story, is it not? But God's Word is not given to us merely to tell us interesting stories. What truth is there here for us? There must be some reason why God did not accept Cain's offering and did favor that of Abel.

First of all, both Cain and Abel had the same parents and the same privileges of home life. This could not be the cause of the difference. Secondly, both their occupations, though they differed, were honest and honorable. Abel was an honorable shepherd, and Cain was a respectable farmer. Third, it cannot be said that Cain had no regard for God at all, because we read that he brought an offering to God. Fourthly, it cannot be that he was jealous of his brother, because he became jealous after God had not received his offering, and not before. God's rejection of his offering was the cause of the jealousy, and not the result. Fifthly, nor must we think that Cain brought of the poorest of his produce, while Abel brought of the firstlings of the flock, because the record in the Bible does not describe Cain's offering. What then must be the reason for the difference that God plainly made between them?

The reason for God's attitude lies in the difference of offerings. Cain brought of the fruit of the ground and God was not satisfied with it; Abel brought of the firstlings of his flock and God was pleased with it. In the first place, why did Cain and Abel bring offerings to God at all? This they must have learned from their parents. Adam and Eve had found out to their own sorrow what transgressing the commandment of God meant. It involved the wrath of God and separation from Him. In order to remedy the situation and the effects of sin, Adam and Eve had made themselves aprons of fig leaves, the work of their own hands. But God showed them that the way sin must be dealt with is through the shedding of blood, because He made them coats of skins from animals that had been killed and whose blood had been shed. Cain and Abel had undoubtedly heard all this from their parents. Now, when they came to bring their offering to God in order that He might be favorable to them, they should have kept this important fact in mind. Abel did and acted upon it; Cain did not. God, then, in all impartiality and consistency refused Cain's offering. Cain was willing to depend on what his own hands had done.

How he reminds us of so many of our Jewish brethren (and perhaps you too, dear Jewish reader) who are trusting to their own works and deeds to make them pleasing to God, while what God wants is a blood sacrifice for sins! And God Himself has provided it in the blessed Messiah who died for the sins of all our Jewish people, and the world as well.

Cain was told by God the right way: "A sin offering lieth at the door." Gen. 4:7. In the Hebrew, sin and sin offering are the same word, "חטאת"

The offering was right there for Cain to use, but he refused it. Will you likewise refuse the blessed sacrifice that God made for us when He offered up His only begotten Son, the Lord Jesus Christ? The Word of God tells us, when it speaks about this wonderful thing which the Lord Jesus Christ did for us,

For He hath made Him to be sin for us, Who knew no sin; that we might be made the righteousness of God in Him. II Cor. 5:21.

Whom will you follow? Cain, or Abel?

40 CTS. WORTH FOR 25 CTS.

Send us 25c. in coin or Stamps and we will mail you a 40c. New Testament in Hebrew, Yiddish or English.

Address:

THE SHEPHERD OF ISRAEL
27 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.

AMERICAN BOARD OF MISSIONS TO THE JEWS, Inc.

HEADQUARTERS BETH SAR SHALOM
Throop Avenue and Walton St.
Brooklyn, N. Y.

Gospel meetings every Monday, and Friday Evening at 8 o'clock. Come and bring your friends. A warm welcome and a real blessing await you.

Copies of the Shepherd of Israel may be obtained at the following stations:

Brooklyn, N. Y.
27 Throop Avenue
Rev. LEOPOLD COHN

Chicago, Ill.
316 Stanley Pl.
Rev. SOLOMON BIRNBAUM

Pittsburgh, Pa.
1603 Center Avenue
Rev. JOHN SOLOMON, Missionary

Philadelphia, Pa.
535 Spruce Street
Mr. HARRY BURGEM, Missionary

Columbus, Ohio
58 South Ohio Street
Rev. OSCAR WAGO

Los Angeles, Calif.
2005 Brooklyn Ave.
Rev. E. ZIMMERMAN

Sidney, Australia
145 Commonwealth Street
Rev. G. E. ARDILL

Warsaw, Poland
Targowa. 15. M. 4.
Rev. MOSES GITLIN, Missionary

Jerusalem, Palestine
Gospel Gate, Russian Compound
Rev. FRANK BOOTHBY, Missionary

Our Missionaries are gladly at the service of any Jewish inquirer after the Truth as it is in the Lord Jesus Christ. A Jewish missionary is a friend worth having.

וואס הייסט אין ענגליש "דיבורט", וואס מיינט אין איריש "אויפ'ס ניי געבוירען ווערען". אָט דיעזער געדאַנק פון "א ניער געבורט" קומט נור פאַר אין נייעם טעסטאַמענט (ברית הדישה) אין יוחנן ג' רעדט ישוע המשיח צו א גרויסען תלמיד חכם, א מיטגליעד פון די סנהדרין ביים נאָמען "נקדימון" און דער משיח זאָגט איהם: "ווען איהר ווילט ווערען א בן עולם הבא און אריינקומען אין מלכות השמים מוזט איהר אויפ'ס ניי געבוירען ווערען — נישט פון פלייש און נישט פון בלוט ניערט פון גייסט." ד"ה, א גייסטיגע געבורט.

די אידעאלאָגיע פון דער "אויפ'סיניי געבוירען ווערען" איז לגמרי פרעמד געווען צו דעם גרויסען תלמיד חכם נקדימון, וויאויך צו אַלע אנדערע איר דישע פיהרער סיי פון יענער צייט און סיי פון דער היינטיגער צייט. דיווע אידעע איז לגמרי חוץ לתחום פון דער אידישער לעהרע.

דערפאר איז אונזער פראגע נאך שטאַרקער, ווי קומט עס אז דאָס בוך טראָגט דעם נאָמען "די נייע געבורט"? — אונזער אַנטוואָרט איז אָבער ווי פאָלגט:

מיר ווייסען אז סוף כל סוף וועלען אירען זיך באַקעהרען און אָננעמען ישוע המשיח, דעם בן דוד, אַלס זייער גואל צדק, ווייל עס הייסט אזוי אין דישע ג'! אחר ישבו בני ישראל ובקשו... את דוד מלכם", וואָס מיינט נור ישוע, דעם בן דוד, וואָס וועט קומען במהרה בימינו אַלס מלך.

מיר זעהען אין דעם טיטעל פון יענעם בוך אז די גרעסטע דענקער פון היינטיגען דור אירען, ווייזען אַרויס עפעס א מין בענקשאַפט נאָך א ניער געבורט און מיר האָפען אז "אולי ירחם", אפשר אפשר וועט זיך שוין גאָט מרחם זיין אויף ישראל און עס וועט מקוים ווערען וואָס גאָט האָט געזאָגט אין ירמיה כ"ג: "והקמתי לדוד צמח צדיק ומלך מלך... בימיו תושע יהודה וישראל ישכן לבטח..."

הערט ליעבער לעזער, נור אַליין דורך דעם בן דוד, דורך דעם "צמח צדיק", וועט יהודה געהאָלפֿען ווערען, און נור דורך איהם וועט "ישראל ישכן לבטח". ד"ה, נור דורך אמונה אין ישוע המשיח וואָס איז א בן דוד, קאָן מען אויפ'ס ניי געבוירען ווערען. גלויבט אין איהם ליעבער לעזער און ווערט געהאָלפֿען מיט א תשועת עולמים.

גרויסע אידען

מיר שטעלען דאָ דאָס בילד און די ביאָגראַפיע פון גרויסען איר יוסף פריינד פון לאַרזש, פּוילן. — ער שרייבט:

איך בין געבוירען און אויפגעצויגען געוואָרען ביי זעהר דייכע און חסידישע עלטערן וועלכע האָבען געשטרעבט אויפצוצוהיען זייערע קינדער אין רבי'נישען גייסט.

געהענדיג אָנגעטהון אין חסידישע קליידער האָב איך מיך שטאַרק מקנא געווען אין אנדערע בחורים פון מיין עלטער וואָס האָבען געטראָגען קורצע רעקלעך מיט לאַנגע הויזען. האָב איך ביי א גער לעגענדיג ווען מיין פאָטער איז געפאָהרען צוליב נעשעפט נאָך דייטשלאַנד, מיר אונטערגעשוירען די פּיאַות און אָנגעטהון קורצע בגדים און בין אזוי געזאַנגען אין דער ישיבה.

דער רבי האָט מיך גוט אויסגעווערעלט בכּן איך געה אָנגעטהון ווי א גוי, און די תורה זאָגט "ובחקתיכם לא תלכו" און ער האָט מיר נאָך צור

געגעבען א מתנת יד, אזא פאטיש אז ס'האָט זיך מיר א ליכט אָנגעצוינדען אין די אויגען.

זייט דאָמאָלס האָב איך פאַרלוירען דעם אַפעטיט צו לערנען און בין געוואָרען א האָלץ סוחר. צוערשט האָב איך מיין פאָטער געהאָלפֿען אין זיין האָלץ געשעפט און דאָן בין איך אַליין געוואָרען א סוחר. צו 21 יאָהר בין איך געוואָרען א סאָלדאַט, איך האָב שנעל עוואַנזשירט און בין געוואָרען אַפּיזיער אין דער אַרמעע. איך האָב עקזעצירט מיט 54 מאָן און שפעטער האָט מען מיר צוגעגעבען 26 רעקרוטען כדי איך זאָל אויך פון זיי מאַכען סאָל-דאָטען.

באַלד דרויף קומט מיין געהילף צו לויפֿען מיר רעפּאָרטען אז דרוי פון די "נייע" האָבען זיך צור בונטעוועט און ווילען נישט אָנטהון דאָס מיליטערישע יוניפאָרם. בכּן, זיי זענען "באַפּטיסטען", און אַלס קריסטען ווילען זיי נישט הרג'ענען, נישט מאָרדען, און אויך נישט אָנטהון אַזאָלכע סליידער וואָס צייגט אַהין צו מאָרד.

זיי האָבען אָבער אויך נישט געוואָלט עסען צוזאַם מיט אנדערע סאָלדאַטען, אַפּנים זיי האָבען געוואָלט ווי אנדערע גוטע קריסטען מתפּלל זיין בעפּאָר דעם עסען, האָב איך זיי ערלויבט סעפּעראַט צו עסען. פאַר דעם האָבען זיי פאַרשפּראַכען גאָט צו בעטען פאַר מיר. פרעג איך זיי — צו וועלכען גאָט ווילט איהר בעטען? זאָגען זיי — צום גאָט פון אברהם יצחק ויעקב וועלען זיי בעטען — אים נאָמען פון ישוע המשיח וואָס איז דער בן אלהים. און דאָ האָבען זיי מיר געוויזען מעהרערע שטעלען פון תורה נביאים וכתובים אז זייער אמונה איז אמת, לכתחילה האָב איך אין מיר געקלעהרט: דו זייענדיג א פשוט'ער איוואַן איוואַנאוויטש ווילסטו מיט א געוועזענעם ישיבה בחור לערנען מיין תורה? איך האָב אָבער געשוויגען צו זעהן דעם סוף דערפון.

ווען ער האָט אָבער אָנגעהויבען צו ציטירען שטעלען פון ברית הדישה וואָס זענען אין איינקלאַנג מיט אונזער תורה, בין איך געבליבען ערשטוינט און איך האָב ערשט אָנגעהויבען משיג צו זיין ווי וועניג איך ווייס פון דעם הייליגען אמת וואָס געפינט זיך אין הייליגען תנ"ך אין באַצוג ישוע המשיח.

קומענדיג אַהיים פון מיליטער האָט מיך די הישגחה געפיהרט איין אבענד צו איין אסופה וואו א מיסיאָנער האָט גע'דרש'ענט, עס האָט נישט פיעל

געפעהלט וואָס מיין פאָטער זאָל מיך א וואַר-אַרויס געבען אויף דער גאָס אין מיטען נאַכט; און ווידער אַן אנדערעס מאָל זייענדיג אין וואַרשע האָב איך אויך דאָרט געהערט א דרשה ליהודים וועגען ישוע המשיח, און אַלע סודות התורה וועגען אונזערע הויך ליגע גאליה וואָס איך האָב דאָמאָלס געהערט, און מיר געזאַנגען טיעף אין האַרץ און אין דער נשמה; וואָס טהוט מען פאַרט אז דער טאָטע לאָזט נישט? בין איך פשוט פלטה געלאָפען און האָב אָנגעשלאָגען אַיט אין בוענעס איירעס, אַרגענטינאַ. און דאָרט האָב איך געטראָפֿען רעו. און מרס. גלאַס, אידישע מיסיאָנערן וואָס האָבען מיר עקספּליצירט דעם גאָט צען אמת אין ישוע המשיח.

ווערטער זענען צוראַרעם אויסצושפּרעכען די יסחה וואָס מיר האָבען געהאַט מיט אַנאָנדער, צו קענען זיין געמיינשאַפט לויבען גאָט אין ישוע המשיח איך האָב זייט דאָמאָלס ביינאַהע 20 אַז דערע אידיש גלויביגע אין משיח דאָרט געטראָפֿען אן אַלע זענען גליקליך אין זייער הייליגער אמונה.

אונזערע מיסיאָנען

אין אנדערע סטיישאָנס וואו איהר קאנט באַקומען אונזער מאַנאָסטער-בלאָט "רעה ישראל" גראַטיס: —

ברוקלין, נ. י.

רעו. לעאָפּאָלד קאהו
27 טרום עוועניו

פילאָדעלפּיאַ, פּא.

מר' האַררי בוירנען
535 ספרוס סטריט

פיטסבורג, פּא.

רעו. דישאַן סאַלאַמאַ
1603 סענטראַל עוועניו

שיקאַגאָ, אילינאָי

רעו. סאַלאַמאַ בירנבאָם
316 סטענלי פלייס

קאַלומבוס, אַהייץ

רעו. אַסקאַר וואַנאַ
58 סוים אַהייץ עוו.

לאַס אַנגעלעס, קאַליפּ.

רעו. ע. צימערמאַן
2005 ברוקלין עוועניו

סידני אַסטראַליען

רעו. ג. ע. אַהריל
145 קאָמאָנוועלטה סטריט

וואַרשאַ, פּוילען

רעו. משה גיטלין
טאַרגאַוואַ 15, מ. 4.

ירושלים פאַלעסטינאַ

נאַספּעל גייט, רוסישער קאַמפּאַנוד
רעו. פּרענק בוטהביי

THE SHEPHERD OF ISRAEL

PUBLISHED MONTHLY TO GIVE ISRAEL A KNOWLEDGE OF THE TRUE SHEPHERD, THE MESSIAH

רעה ישׂראל

א מאנאטליך בלאט צו ערקלעהרען צו ישראל דעם אמתידיגען משיח

VOL. XVIII No. 7

רעונו לעאפאלד סאהו, עדיטאר

MARCH, 1936

נייערס זי שיקט באַלד אַרויס אַ שלוח מיוחד צו איהר אַנקעל מרדכי אז אלע אירען זאָלען פאַסטען דריי טעג און זי וועט אויך אזוי טהון, און דערנאָך זאָלען אלע מהפּלל זיין צו גאָט. ווי מיר ווייסען איז טאַקע באַלד דרויף די ישועה געקומען ווייל גאָט האָט יענע תּפּילות דערהערט און ער האָט אזוי געפּיהרט אז אסתר איז געגאַנגען אפּילו אומאיינגע-לאַדענטער היים צום קעניג און האָט איהם איינגע-לאַדענט גי דער סעודה.

אַט אויף דעם האָט גאָט געוואַרט. אזויבאַלד די תּפּילות זענען אַרויפגעקומען צום כּסא הכבוד האָט גאָט אָנגעהויבען צו ווירקען אויף אַ וואונדערבאַרען אופן, געמליך, המן איז אויפגעהאַנגען געוואָרען אויף דער תּלויה וואָס ער האָט אויפגעשטעלט פאַר מרדכי.

געגען וואָס בעטראַכטען מיר אייגענטליך אַט דייעזע פּאַסטען? עס איז אַנטקעגען אונזערע שונאים וואָס יאָווען זיך כמעט איבעראַל אין דער גאַנצער וועלט.

אירען האָבען טאַקע גרויסע פּיהרערס תּמיד געהאַט אין האָבען זיי אויך ער היום, ווי למשל רבנים, פּאַליטישענס, עדיטאָרס און אזוי זעלבסט געהרוינטע פּיהרער, אָבער קיינע פון זיי האָבען דעם פּערלאַנג אָדער די נייגונג אַמטשאַט צו לויפּען נאָך פּראָטעקשאַן צו מענשען, בעסער צו פּאַלען אויף זייערע פּנים'ער פאַר גאָט, און בעטען פאַר'ן אידישען פּאַלק וואָס ווערט אזוי יעהמערליך געפּלאַנט פון די מאָדערנע המן'ס.

מיט אייניגע מאָנאַט צוריק איז אַרויסגעקומען אַ שפּאַגעל-ניי בוך פון דער פּרעס ביים גאַמען "ריבורט" (נייע געבורט). דאָרט געפינען זיך הויכע אירען און טיעפע געדאַנקען פון די גרעסטע אידישע דענקער פון היינטיגען אידישען דור. יענע שרייבער וואָס אייסערן אין יענעם בוך זייער מיי-נונג ווענען דער אַלגעמיינער אידישער לאַגע גרויסען זיך זעהר מיט זייערע אירען. אַלערליי געדאַנקען ווערען דאָרט געאייסערט אָבער ניט אַמאָל איין געדאַנק פון גאָט, אז בכּן: "עזרי מעם ד' עשה שמים וארץ". זיי האָבען אַפּנים לגמרי פאַרנעמען אונזער אַלטע אידישע געשיכטע אין וועלכע מיר געפינען ווידע'ן און ווירדע'ן "זייעקע בני ישראל אל ד' און באַלד דרויף הייסט עס "מסצוקותיהם יושיעם". דאָס פאַרנעמען זיי אָבער— און נאָך עפעס וואָס עס וואַרפט זיך אזוי שטאַרק אין די אויגען, נעמליך דער טיטעל פון יענעם בוך

באַרגענעם וועג האָט גאָט ב"ה אויסגעווירקט אזאָלכע פּלאי פּלאימ'דיגע זאַכען פאַר אירען וואָס וועלען בלייבען אין אונזער זכרון לדור דורות. עס שטעלט זיך דאָ אַ פּראָגע, פאַרוואָס האָט גאָט אזוי לאַנג געוואַרט, געלאָזט המן'ן געלינגען אין זיינע ביזעהריגע פּינסטערע פּלענער, איהם געלאָזט אפּילו אויפשטעלען אַ תּלויה פאַר מרדכי און ערשט צולעצט איז דאָס נס געשעהן? פאַרוואָס האָט נישט השב"ה תּיכּף ומויד אַ סוף געמאַכט צו המן הרשע אז אירען זאָלען נישט דאַרפּען אזוי לאַנג פון איהם ליידען?

די אַנטוואַרט איז, גאָט האָט געוואַרט אויף אַ מענש. גאָט האָט ליעב צו הערען אַ תּפּילה פּון מענשען וואָס האָבען אַ פּונק געמליכקייט אין זייער הערץ צו איהם. וואָס האָבען אַביסעלע ליעבע און יראה צו זיין הייליגען גאַמען און צו זיין הייליגען וואָרט.

צו דניאל הנביא האָט גאָט געשיקט דעם מלאך, איהם זאָגענדיג: "איש חמירות אתה", ד"ה, דו ביסט אַ געליעבטער מענש, איז דאָך אייגענטליך די פּראָגע, פאַרוואָס האָט גאָט גאָר איהם אזוי שטאַרק גע-ליעבט? דערפאַר, — ווייל דניאל האָט זיך ניט באַ-נוצט מיט זיין גרויסען אַמט וואָס ער האָט געהאַט אין קעניגליכען הויף, אויך נישט מיט קיין פּאַלי-טישען איינפלוס, כדי צו העלפּען אירען, נייערס ער האָט זיך באַנוצט מיט'ן כח התּפּילה, ער האָט אין יענער עת צרה מתפּלל געווען צו גאָט. קיין איין וואָרט האָט ער אין יענער לאַנגער תּפּילה ניט געדאַכט פאַר זיך גופּא, דניאל האָט זיך לגמרי איג-נאָרירט און האָט גור אין זין געהאַט זיין פּאַלק ישראל היושבים בצרה וכשביה, בעטענדיג: "ישב נא אפך וחמתך", זאָל דיין גרימציאָן, אָה גאָט, אַבלאָזען אי פון דיין שטאַרט און אי פון די אייני-וואוינער פון ירושלים.

און אזויבאַלד גאָט האָט דערהערט זיין תּפּילה האָט ער באַלד געשיקט אַ מלאך איהם אָנצוואַנגען די גוטע בשורה אז ער האָט זיין געבעט געהערט און געענטפּערט.

דאָסזעלבע געפינען מיר אויך ביי מרדכי און אסתר. זיי האָבען נישט געוואָלט צו העלפּען אירען פון המן'ס פּלענער פריי צו ווערען, דורך עפעס אַ פּאַליטישען פּלאַן, כּפרט אסתר, זייענדיג דעם קעניגס ווייב, ווער נאָך האָט געקאַנט האָבען אַזא גרויסען איינפלוס ווי זי? פאַרלאָזט זיך אָבער נישט אונזער אסתר אויף אירע אייגענע כּחות

גאט זוכט מענשען

עשיכטע ערצהלם אונז, אז מ'האָט איינמאָל געטראָפּען אין מיטען העלען טאָג דעם גריכישען פּילאָזאָף "דיאָגענעס" געהענדיג מיט אַ לאַמטערנע אין דער האַנט, האָט מען איהם געפּרעגט די אורזאך דערפון, האָט ער געענטפּערט—אז ער זוכט אַ מענש.

דאָס דערמאַנט אונז אז גאָט ב"ה האָט אויך תּמיד געזוכט אַ מענש. גאָט האָט דורך ישעיה הנביא שטאַרק מתרעם געווען מיט די ווערטער, "מדוע באתי ואין איש". (ישעיה נ' 2) ד"ה, פאַרוואָס ווען איך בין געקומען האָב איך קיין מענש גע-טראָפּען? גאָט האָט אזוי שטאַרק ליעב דעם מענש אז עס בענטט זיך איהם פּשוט ווען ער זעהט קיין מענש ביי זיך. גאָט האָט ליעב צו הערען פון זיין מויל אַ תּפּילה, ער האָט ליעב צו זעהן אין זיין האַרצען די הייליגע אמונה, וועלכעם גור אַליין קאָן דעם מענש גליקליך מאַכען.

מיר געפינען אין אונזער אייגענער געשיכטע אז ווען אירען זענען געווען אין אַ צרה ר"ל, האָט זיי גאָט תּמיד געהאָלפּען דורך אַ מענש. למשל ווען אירען זענען געווען אין גלות בבל איז די ישועה צו זיי געקומען פון גאָט דורך דניאל הנביא. אין דניאל ט' לעזען מיר וואָסאַר אַ האַרציגע תּפּילה דניאל האָט געבעטען צו גאָט בנוגע ישראל און גאָט האָט זיין תּפּילה אזוי געליעבט אז ער האָט צו איהם געשיקט אַ מלאך איהם אָנצוואַנגען אז ער, דניאל, איז שטאַרק געליעבט ביי גאָט און ער רופּט איהם אָן "איש חמירות".

ווען אירען זענען געווען אין אַ צרה אין פּערזיען, ווען המן הרשע, היטלערס פאַרנענגער, האָט געוואָלט להשמיד ולהרוג את כל היהודים, האָט אויך דאָרט גאָט ב"ה געפונען אַ מענש אָדער צוויי, נעמליך מרדכי און אסתר, וועלכע האָבען געפאַסט און גע-בעטען פאַר ישראל און גאָט האָט זייערע תּפּילות דערהערט און האָט געשיקט זיין ישועה אויף אַזא וואונדערבאַרען אופן.

האָט איהר ליעבער לעזער שוין זיך אַמאָל צייט גענומען צו בעטראַכטען גאָטס דרכים אין דעם ענין פון מרדכי אסתר און המן? כּאָמטש אין דער גאַנצער מנילה ווערט ניט איינאיינציג מאל געמאַלדען גאָטס נאָמען (תּוין אין אייניגע פּלעצער די ראשי תבות און די סופי תבות) דאָך זעהען מיר אז אין אַ פאַר-